

משרד החינוך מפרסם היום (ג') את מתווה החזרה ללימודים של תלמידי כיתות א-ג וילדי הגנים

• החזרה מתוכננת ליום ראשון, 3.5.2020 בכפוף להחלטת הממשלה ועדכון צו בריאות העם

משרד החינוך מפרסם היום (ג') את מתווה החזרה ללימודים של תלמידי כיתות א-ג וילדי הגנים לקראת יום ראשון הקרוב. המתווה נועד לאפשר למנהלי מוסדות החינוך ולמנהלות הגן להיערך לקראת החזרה, ולתת בידיהם מידע אודות ניהול סביבת בית הספר ואורחות בית הספר באופן מקצועי ומותאם. המתווה כולל את כלל בתי הספר היסודיים במדינת ישראל בחינוך הרשמי, המוכר שאינו רשמי ומוסדות הפטור.

שר החינוך רפי פרץ: "שמח שאחרי עבודה מעמיקה ויסודית שלנו, בשיתוף עם משרד הבריאות, אנחנו מציגים מודל הפעלה מדורג וזהיר לחזרה לבתי הספר. בריאותם של התלמידים וצוותי ההוראה נמצאת בראש סדר העדיפויות ולכן חשוב לנו להדגיש ולהטמיע בקרב מוסדות החינוך כי השגרה הזו איננה השגרה שהיו רגילים אליה וחשוב להישמע להוראות והנהלים שהוצאנו. מברך את המורים והתלמידים ומאחל להם בהצלחה בחזרתם לספסל הלימודים".

שמואל אבואב, מנכ"ל משרד החינוך: "אנו ערוכים לביצוע הפעימה השנייה שגיבשנו לפתיחת מוסדות החינוך, ושמחים שהמתווה שהגשנו לממשלה אושר. צוותי החינוך, שהתגייסו וקידמו את הלמידה מרחוק, נרגשים לפגוש פנים מול פנים את תלמידיהם. גיבשנו נהלים, אנו ערוכים למציאות החינוכית-בריאותית החדשה, ונלווה את כל צוותי החינוך והשדרה הניהולית".

מודל הלמידה

1. שכבות א-ג ילמדו 5 ימי לימוד בימים א-ה, 5 שעות ביום
2. שכבות ד-ו ילמדו 5 ימי לימוד מרחוק, 5 שעות ביום

דגשים לעבודת מנהל ביה"ס בשגרת הפעילות בימי קורונה

מודל הפעלה

1. התלמידים יחולקו לקבוצות הטרוגניות. בכל קבוצה הרכב קבוע של תלמידים.
2. בכל קבוצה לא ילמדו יותר מ-15 תלמידים.
3. ניתן להרכיב את הקבוצות ברמה הכיתתית, שכבתית ובאופן רב גילי.
4. לכל כיתה אם תשובץ מחנכת, ככל שניתן, ומורה נוסף. אם החלוקה תעשה באופן כיתתי, רצוי שמחנכת הכיתה תחלק את זמנה בין הקבוצות כמחנכת הכיתה.
5. חדר הכיתה יאורגן כך שכל תלמיד יישב בשולחן נפרד, תוך הקפדה על מרחק של שני מטרים אחד מהשני לאורך כל היום, ככל שניתן.
6. כל קבוצה תלמד בכיתה/מרחב לימודי קבוע. מרחבי הלמידה יאורגנו בהתאם להנחיות (למעט שיעורי חנ"ג שיתקיימו במרחב פתוח או באולם ספורט).
7. כל צוות המורים, בהתאם להיקף משרתם, כולל שעות פרטניות ושהיה, יגיע לעבודה בביה"ס ויעסוק בהוראה בשכבות הלומדות בביה"ס ו/או בהכנת והפעלת הלמידה מרחוק בשכבות שאינן מגיעות לביה"ס.

8. בנוסף, מומלץ לשבץ במערכת השעות מורים, סטודנטים להוראה, סייעות ותומכי הוראה הפועלים בביה"ס, בשיבוץ קבוע, ככל האפשר, בכל קבוצה.
9. סייעות אישיות – תגענה, במידת האפשר, על פי מערכת השעות של התלמיד איתו הן עובדות.
10. בשלב זה לא יפתחו מרכזי המחוננים.

בבתי ספר בהם יש חטיבות צעירות

1. ילדי הגנים ילמדו בתוך מבני החט"צ, וכיתות א' יעברו ללמוד במרחבי כיתות אחרים בביה"ס, תוך התחשבות בריהוט מותאם גיל.
2. בכל "בית חט"צ", יהיו שתי קבוצות של אותו גן בהפרדה קבועה זו מזו.
3. טרם ההגעה לגן, יחלק הצוות את כלל המשחקים וחומרי היצירה והלמידה בגן ובחצר לשניים, יסמן אותם וימקם אותם בשני המרחבים. כל קבוצה תוכל להשתמש אך ורק בחפצים ובחומרים שלה.
4. חדרי השירותים בתוך מבנה החט"צ, יחולקו בין שתי הקבוצות באופן קבוע, הצוות יתלה שלטים על כל דלת, כך שכל ילד יידע באילו תאי שירותים הוא יכול להשתמש.
5. בבתי ספר בהם לא יהיה ניתן להפעיל את החט"צ במתכונת זו, הילדים יגיעו לגן לסירוגין. בשבוע הראשון תגיע קבוצה אחת לשלושה ימי לימודים ברצף וקבוצה שנייה ליומיים ברצף, ובשבוע לאחר מכן, להפך.

חינוך מיוחד

שכבות א-ג

תלמידים הלומדים בכיתות רגילות ומקבלים בשגרה מענה מהסל המוסדי, ימשיכו לקבל מענה זה ככל הניתן.

שכבות ד-ו

1. בשלב זה בהלימה למתווה בתי הספר היסודיים, תלמידי כיתות ד-ו אינם חוזרים לשגרת לימודים רגילה, ועבורם תגובש מערכת אישית.
2. תלמידים הלומדים בכיתות רגילות ומקבלים בשגרה מענה מהסל המוסדי, ימשיכו לקבל תמיכה בהתאמה למערך הלמידה הכיתתי והלמידה מרחוק.
3. תלמידים הלומדים בכיתות הרגילות וזכאים לסל אישי :
  - א. המענה האישי יינתן במוסד החינוכי בו הם לומדים בשגרה.
  - ב. יינתן מענה לימודי וטיפולי בהתאם למערכת אישית שתגובש.
  - ג. התלמיד ימשיך להשתתף בלמידה הכיתתית המתקיימת.
  - ד. הסייעת האישית תלווה את התלמיד הזכאי לתמיכה זו בשגרה.
4. תלמידים הלומדים בכיתות ד-ו לחינוך מיוחד בבתי ספר רגילים:
  - א. המענה יינתן במוסד החינוכי בו הם לומדים בשגרה בהתאם למערכת שתגובש, וביחידות קפסולה של עד שלושה תלמידים ועד שני אנשי צוות.
  - ב. יום הלימודים יסתיים על פי המערכת הבית ספרית בעת חירום.

תלמידים הלומדים בכיתות רגילות וזכאים לסל אישי

1. התלמידים ילמדו על פי המערכת הכיתתית.
2. בהתאם לתכנית הלימודים האישית יינתן מענה לימודי וטיפולי כבשגרה ככל הניתן.

3. הסייעת האישית תלווה את התלמיד הזכאי לתמיכה זו בשגרה.

מנהל בית הספר

1. ימפה את עובדי ההוראה וכלל העובדים בבית הספר, אשר ישובצו לעבודה בביה"ס. שיבוץ עובדי הוראה יעשה בתיאום עם הפיקוח, ושיבוץ עובדי הרשות המקומית יעשה עם הרשות המקומית או הבעלות אשר תשבץ את עובדיה.
2. ישבץ את עובדי ההוראה בביה"ס בהתאם להיקף משרתם בשגרה, בהתאם לצרכי בית הספר ובכפוף להנחיות משרד הבריאות.
3. יגבש מערכת שעות שבועית מפורטת, אשר תכלול תכנון כוח אדם של ביה"ס- לכל שכבה, לכל קבוצה ולכל שיעור בפירוט יומי ושבועי.
4. ינהל את מערך הלמידה מרחוק, עבור שכבות ד'-ו', אשר ייתן מענה להיבטים רגשיים, חברתיים ולימודיים, באופן סינכרוני וא-סינכרוני, גמיש לאורך היום.
5. יקים צל"ח (צוות לשעת חרום) לצורך התנהלות מיטיבה ואפקטיבית של ביה"ס.
6. יקיים מפגשי שיח רגשי עם הצוות החינוכי לצורך הסתגלות מיטבית בשגרה החדשה.
7. מורה אשר נבצר ממנו לחזור לעבודה בבית הספר, עקב הנחיות משרד הבריאות, ימציא אישור רפואי מתאים.
8. ייתן לשבץ ממלאי מקום למורות אשר יצאו לחופשת לידה עם החזרה להוראה בבית הספר, בהתאם להנחיות קליטת עובדי הוראה ולנהלים בנושא.
9. מומלץ לשתף בידע ולהיוועץ עם הפיקוח, הרשות ומנהלים נוספים.

היבטים פדגוגיים

1. יש ליצור סדר יום שיש בו איזון בין ההיבטים השונים: רגשי, חברתי, לימודי ותנועתית.
2. מומלץ לשלב מידי יום פעילויות המחזקות קשרים חברתיים ושיח תומך בהיבטים רגשיים, וזאת בין היתר באמצעות שיעורי חברה ושיעורי כישורי חיים, במסגרות לומדים קבוצתיות ופרטניות.
3. בכיתות א' ב', יש להקדיש מידי יום זמן הוראה ניכר לביסוס תהליכי הקריאה והכתיבה, בשאיפה לסיים את תהליך רכישת הקריאה עד סוף שנת הלימודים.
4. מומלץ לשלב מידי יום יחידות זמן לפעילות גופנית, ובמהלך כל שיעור מומלץ לשלב הפוגות תנועתיות.
5. ניתן לשלב במהלך הלמידה: שיעורים מתוך מערכת השידורים הלאומית, חלקי שיעור מתוך קטלוג השיעורים המצולמים בספריית ה-VOD ופעילויות מתוך אתרי התוכן הדיגיטלי.
6. המורה תקיים הוראה דיפרנציאלית בהתאם לצרכים השונים של התלמידים.
7. חשוב לשוחח עם התלמידים על כללי היגיינה ותזונה בריאה בכלל, ולקראת הפסקות האוכל בפרט. ניתן להשתמש גם כאן בשיעורים אשר צולמו מתוך מערכת השידורים הלאומית.

ניהול אורחות חיים ושגרה בימי קורונה

1. הצוותים החינוכיים, התלמידים והוריהם יגיעו לביה"ס, בתנאי שאינם נדרשים לבידוד על פי הנחיות משרד הבריאות, ללא חום מעל 38 מעלות או תסמינים הקשורים בקורונה (שיעול, קשיי נשימה או תסמין נשימתי ושלא נחשפו לחולה מאומת). תלמיד שאחד מבני משפחתו חלה בנגיף הקורונה, יידרש להשלים את ימי הבידוד שלו בבית, בהתאם להנחיות של משרד הבריאות והוא לא יגיע אל בית הספר.
2. תותר הכניסה לביה"ס אך ורק לצוותים החינוכיים ולתלמידים, בהתאם לתכנית שנקבעה, לאחר חתימה על הצהרת בריאות כנדרש. טפסי ההצהרה המלאים והחתומים של צוות ביה"ס והתלמידים יאספו ויתויקו לצורך תיעוד ע"י מנהל ביה"ס.

3. מידי יום ינוהל רישום ומעקב אחר נוכחות התלמידים והצוות, שיתויק בביה"ס.
4. תתקיים הקפדה יתרה על היגיינה אישית לפני תחילת הפעילות, במהלכה ובסיומה. אנשי הצוות והתלמידים יקפידו על שטיפת ידיים עם מים וסבון או אלכו-ג'ל. ניקיונם של תאי השירותים יבוצע באופן שוטף במשך כל יום הפעילות.
5. יש להקפיד במהלך היום על אוורור המרחב בו מתקיימת הפעילות.
6. במרחב הבית ספרי ובכיתות הלימוד יש לשמור ככל האפשר על ריחוק פיסי של שני מטרים בין אדם לאדם. יש להנחות את התלמידים להימנע ממגע.
7. על כל תלמיד/ה ואיש צוות להגיע לבית הספר עם מסכה ולעטות אותה במהלך היום במסדרונות ובחצרות. בחטיבות הצעירות ובכיתות א' אין חובה לעטות מסכה.
8. התלמידים יגיעו למסגרת החינוכית עם ציוד לימודי אישי. יש להימנע מהעברת חפצים מיד ליד.
9. בשעת הארוחה יש להימנע מלחלוק במזון. כל תלמיד אחראי על ארוחה אישית, יש לאכול על מפית נקיה ולא ישירות על השולחן.
10. מנהל ביה"ס ישלח להורים איגרת המתייחסת הנחיות החזרה לשגרה.

תנועה במרחבים המשותפים

1. תישמר הפרדה ולא יהיה מעבר של התלמידים בין מרחבי הלמידה.
2. בהפעלת מספר קבוצות באותו המתחם נדרש להגדיר לכל קבוצה, זמנים שונים ליציאה לחצר. במידת הצורך והאפשר, תחולק החצר למתחמי משנה מופרדים, כשכל קבוצה תקבל מתחם פעילות משלה. וישמרו כללי המרחק ועטיית מסכות גם לתלמידים וגם לצוותים.
3. בזמן פעילות גופנית, אין חובת עטיית מסכה לכל מי שמבצע פעילות גופנית ויש חובה להקפיד על שמירת מרחק בין התלמידים בזמן הפעילות.
4. כל תנועה במרחבים המשותפים תעשה באופן מבוקר, ובכללה יציאה לשירותים.

קבלה ושחרור של תלמידים

1. ההגעה והחזרה לביה"ס היא באחריות ההורים.
2. בבתי ספר בהם התלמידים מוסעים - יש לתאם את הסעת התלמידים עם הרשות המקומית, באופן התואם לימים ולשעות שנקבעו להגעת התלמידים ועל פי הנחיות משרד הבריאות. יש לפעול לפי פרק "נוהל הסעות" המופיע במסמך "אורחות חיים במוסד חינוכי בימי הקורונה".
3. בכל ביה"ס יוגדר, על ידי הרשות המקומית או הבעלות, מרחב לפני השער כדי למנוע התקהלות.
4. תחילת וסיום יום הלימודים יכול להיות במרווחי זמן קצרים בין השכבות, כדי להימנע מעומס ליד שער ביה"ס.
5. תלמידים שמגיעים בליווי הוריהם, ייפרדו מההורים במקום מוסכם שייקבע על ידי ביה"ס.
6. הכניסה והיציאה של התלמידים מבית הספר יעשו באופן מבוקר ומדורג על ידי איש צוות/מורה תורן, תוך עטיית מסכה לכל הנמצאים במרחב הציבורי והקפדה על מניעת התקהלות.
7. ההורים לא יוכלו להיכנס/לשהות בבית הספר.

קשר ותיאום עם הורי התלמידים

1. מנהל ביה"ס יהיה ער לצרכי הקהילה הבית ספרית בתקשורת עקבית עם ההורים.
2. מנהל ביה"ס ינחה את מחנכי הכיתות, ליצור קשר עם התלמידים וההורים לקראת החזרה לשגרה.
3. המנהל ינחה את המחנכים לקיים קשר רציף עם התלמידים שאינם מגיעים לבית ספר ועם הוריהם.
4. הנחיות להפעלת צהרונים ניצנים.

המודל המוצע

שלושה ימים בגן (2 קבוצות) ו-3 ימים בבית. כל קבוצה תהווה את מחצית הגן ותמנה בין 15 ל-17 תלמידים. במקרה שיש קבוצה של 17 ילדים, הדבר יובא לאישור משרד הבריאות.

1. קבוצה א' - תלמד בימים א' עד ג', בהובלת גננת וסייעת (כולל גננת משלימה וסייעת משלימה). בימים בהם הילדים לא יגיעו אל הגן הם ילמדו מהבית בימים ד-ו.
2. קבוצה ב' – תלמד בימים ד' עד ו', בהובלת גננת וסייעת (כולל גננת משלימה וסייעת משלימה).
3. בימים בהם הילדים לא יגיעו אל הגן הם ילמדו מהבית.

דגשים פדגוגיים כללים לעבודת המפקחת והגננת בשגרת הפעילות בימי קורונה

מפקחת הגן

1. המפקחת על גני הילדים תוביל את יישום התכנית בכל גני הילדים בתחום הפיקוח שלה, בשיתוף ובתיאום מלא עם מנהל אגף החינוך/מנהל מחלקת גני ילדים/מנהל אגף פרט ברשות המקומית/הבעלות.
2. שיבוץ עו"ה יעשה ע"י המפקחת, שיבוץ עובדי הרשות יעשה על ידי הרשות המקומית, שיבוץ עובדי בעלות יעשה ע"י הבעלות. השיבוץ יבוצע כאמור לאחר מיפוי כלל עובדי ההוראה והעובדים בגן הילדים.
3. שיבוץ עובדי ההוראה לעבודה במוסד החינוכי יהיה בהתאם להיקף משרתו של עובד ההוראה בשגרה.
4. ניתן לשבץ ממלאי מקום לגננות אשר יצאו לחופשת לידה עם החזרה להוראה בגני הילדים בהתאם להנחיות קליטת עובדי הוראה ולנהלים בנושא.
5. השירותים הפסיכולוגיים החינוכיים עובדים במתכונת מלאה. מומלץ להיוועץ בצוות השפ"ח ויועצות גני הילדים, לליווי והכנת הצוות ברמה האישית רגשית, בתהליך החזרה וההסתגלות המחודשת לשגרה אחרת. סטודנטיות המתנסות בגנים מטעם המכללות להכשרת עובדי הוראה תמשכנה את ההתנסות בימים קבועים ובכפוף לכל ההנחיות החלות על צוות הגן.

מנהלת הגן

1. על מנהלת הגן להכין תכנית עבודה שבועית, בשיתוף ובתיאום עם כל הצוות החינוכי: סייעת הגן, הגננת המשלימה והסייעת המשלימה. התכנית תיתלה במקום בולט.
2. תכנית העבודה תתייחס לשני מימדים: מרחבי הפעילות ואופי הפעילות שיתקיים במרחבים.
3. תכנית פעילות שבועית תשלח להורי הגן ביום שישי, או במוצ"ש שלפני שבוע הפעילות. תכנית זו תכלול הן את תכנון ימי הלמידה בגן והן את ההצעות לימי הלמידה בבית, ובכללה התייחסות למערכת השידורים הלאומית. בנוסף, תשלח הגננת רעיונות למשימות קלות ופשוטות אותם יכולים התלמידים לעשות באופן עצמאי. במהלך ימי הלמידה מהבית תינתן למשפחות אפשרות בחירה הן בזמן בו הם רוצים לקיים את הלמידה והן בסוג הפעילות.
4. הפעילות בגן תתקיים בכל המרחבים בו זמנית, על מנת לאפשר ריחוק ככל האפשר בין התלמידים: מרחבי המשחק, היצירה, חצר הגן, חדרי ספח, שטיח פעילות, ספריה ועוד. צוות הגן יבוד בשתי קבוצות משנה קבועות ככל שניתן.
5. רצוי להתבונן במרחב ולהפחית עומס של צעצועים, אביזרים ומשחקים.

6. המפגשים יעשו בשתי קבוצות כאשר הילדים יושבים רחוקים האחד מהשני ככל הניתן קבוצה עם הגננת וקבוצה בפעילות עם הסייעת במשך כל היום בקבוצות קטנות ויערך לתת מענה לילדים ולקדם ידע מיומנויות וערכים במגוון תחומי הדעת.
7. הצוות יתכנן מגוון פעילויות המתאימות לכל מרחבי הגן.
8. הפעילויות בקבוצות יהיו: משחקים על כל גווניהם, פעילויות חקר והתנסות, יצירה, תנועה, קריאת סיפורים, שירים ועוד.
9. הצוות יקיים מפגשים אישיים עם הילדים על מנת להקשיב לצרכים ולתת מענה אישי ומותאם לכל ילד.

תלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים בגני הילדים בחינוך הרגיל

1. תלמידים הלומדים בגן רגיל וזכאים לסל אישי ילמדו על פי תכנית הגן והקבוצה בה הם שובצו.
2. בהתאם לתכנית הלימודים האישית ינתן מענה לימודי וטיפולי כבשגרה ככל הניתן.
3. הסייעת האישית תלווה את התלמיד הזכאי לתמיכה זו בשגרה.
4. היה ובגן משובצים מספר תלמידים, המקבלים מענה טיפולי על ידי אותו עובד הוראה, יש להתחשב ולשבצם ככל הניתן באותה קבוצה

ארוחת הבוקר

1. התלמידים יביאו את ארוחת הבוקר מהבית (לא תתקיים הזנה משותפת בארוחת הבוקר).
2. על כל ילד להביא ארוחת בוקר בקופסה ומפית לפרוס על השולחן בשעת הארוחה.
3. מומלץ להביא כריך בריא עם ירק חתוך ומוכן לאכילה ותוספת פרי שאף הוא חתוך.
4. יש לאפשר לילדים אכילה בקבוצות קטנות, ולהקפיד שישמר המרחק של 2 מטר בין תלמיד לתלמיד ככל הניתן.
5. יש לנקות את השולחן לפני תחילת הארוחה ולאחריה.
6. יש להקפיד על שטיפת ידיים לפני הארוחה ולאחריה.
7. כדאי להמליץ להורים לגוון לילדים את הכריכים בממרחים בריאים כגון, גבינה, טונה, טחינה וכדומה.

ניהול ארוחות חיים ושגרה בימי קורונה

1. הצוותים החינוכיים, התלמידים והוריהם, יגיעו למוסד החינוכי בתנאי שאינם נדרשים לבידוד על פי הנחיות משרד הבריאות, ללא חום מעל 38 מעלות או תסמינים הקשורים בקורונה (שיעול, קשיי נשימה או תסמין נשימתי אחר) או נחשפו לחולה מאומת.
2. תותר הכניסה לגן הילדים אך ורק לצוותים החינוכיים ולתלמידים, בהתאם לתכנית שנקבעה, לאחר חתימה על הצהרות בריאות כנדרש. טפסי ההצהרה המלאים והחתומים של צוות הגן ושל התלמידים יאספו ויתויקו לצורך תיעוד ע"י מנהלת הגן או הגננת המשלימה. אין להכניס לגן ילד ללא אישור חתום.
3. צוות הגן ישתמש באמצעי מיגון במרחבים השונים במהלך כל היום בהתאם להנחיות משרד הבריאות. צוות הגן מחוייב בחבישת מסיכה (אותה יביא אתו מהבית). לילדי הגן אין חובת חבישת מסיכה על פי ההנחיות.
4. תתקיים הקפדה יתרה על היגיינה אישית לפני תחילת הפעילות, במהלכה ובסיומה. אנשי הצוות והתלמידים יקפידו על שטיפת ידיים עם מים וסבון או חומרי ניקוי. ניקיונם של תאי השירותים יבוצע באופן שוטף במשך כל יום הפעילות.
5. יש להקפיד במהלך היום על אוורור חדר כיתת הגן בו מתקיימת הפעילות.
6. במידה ואיש צוות הנדרש למגע עם הפרשות גוף - יש לעטות כפפות, ולזרוק את הכפפות לפח סגור מיד לאחר הסרתן ולבצע חיטוי היגייני של הידיים.

7. לא יתקיימו שיעורים במסגרת תל"ן.
8. לא יתקיימו שיעורי ריתמוסיקה וחוגים.

קבלה ושחרור של תלמידים

1. באחריות ההורים להביא את ילדם לגן הילדים ולאסוף אותו בסוף יום הלימודים
2. הכניסה והיציאה של התלמידים מהגן ייעשו באופן מבוקר על ידי הגננת או הסייעת תוך הקפדה על חבישת מסכה לכל הנמצאים במרחב הציבורי (למעט ילדי הגן) והקפדה על מניעת התקהלות.
3. ההורים לא יורשו להיכנס/לשהות במוסד החינוכי.
4. יישמר מרחק של שני מטר בין הנוכחים.

קשר ותיאום עם הורי התלמידים

1. מנהלת הגן תהיה ערה לצרכי קהילת הגן בתקשורת עקבית עם ההורים.
2. יש ליצור קשר עם התלמידים וההורים לקראת החזרה לשגרה.
3. יש לקיים קשר רציף עם התלמידים שאינם מגיעים ועם הוריהם, ולעדכנם לגבי למידה מרחוק באמצעות האולפנים